

İLK
Kitap
yayınevi

Fındıklıpınar Öyküleri

Yavuz Yağcı

Tilki Kitap©

www.tilkikitap.com

kitap@matbumedya.com

0850 304 22 03

Yayıncı Sertifika No 28740

Genel Müdür: Emrah Çelik

Yayın Yönetmeni: Sinan Kocaman

Editör: Hanife Sarıtaş

Son Okuma: Alev Sevgi

Sayfa Tasarım: Efe Bozkurt

Kapak Tasarım: Nigar Tekin

Kitappad
com

Kitaplobi
com

Kitapşeyleri
com

1. Basım, İstanbul, Mayıs 2025

ISBN: 978-625-5896-25-4

Tilki Kitap Matbaa / İstanbul

Matbaa Sertifika No: 48138

Eserin tüm telif hakları yazara aittir. Yazar, bu baskı için basım-satış-dağıtım-tanıtım haklarını Tilki Kitap'a devretmiştir. Yazar, eserin kapak dahil içeriğindeki tüm materyallerin (metin, görsel öge, tablo...) yasal ve fikri sorumluluğunu kabul etmiştir. Tilki Kitap'ın kurumsal görüşü olmayabilir.

FINDIKLIPINAR ÖYKÜLERİ

Yavuz Yağcı

“Teşhis konulmamış DEHB’lere”

İÇİNDEKİLER

HOMEROS ÇAYI.....	7
CİBİNLİK.....	13
BALIK EKMEK.....	18
HIDIRELLEZ	21
NAR VE SALÇA	25
GEZİ.....	28
FIRIN VE ŞERBET	31
TARKAN FİLMİ.....	34
DURAKLAR.....	38
DUT MEVSİMİ	42
BAYRAMLIK	45
KUŞ AVI	50
YUVA	52

HOMEROS ÇAYI

Öykülerde bahsedilen dere, Meles Deresi'dir. Homeros, *Melesigenes* (Meles'in oğlu) sıfatı ile de anılmış. Tipik Ege ikliminin yaşandığı bölge, yazları kuraktı. Yazın sonuna doğru suyu akmaz olur, geriye küçük balıklar ile kurbağa yavrularının doğup büyüyebileceği bazı küçük gölcükler falan kalırdı. Ama kış olup da su yatağa sığmadığında taa emekli polis olan Refik amcanın evine kadar gittiği görülürdü o kuru derenin. Bir ara içinde kurbağa bile yaşayamayacak kadar oto sanayi ve fabrika atıklarıyla kirlendiğini de görüp üzölmüştü. Oysa içinde ne çok debelenmiş, balık avlamış, yengeç kovalamış, çizmelerine suyunu doldurmuştu.

Yine bir yaz günü abisi ve kafa dengi abisiyle beraber derenin alt taraflarına doğru haytalığa ve keşfe çıktılar. Dere akıyordu ama suyu azalmıştı. Yalınayak kâh içinden kâh kıyısından, derenin denize ulaşacağı yönde Kızılçullu su kemerlerine doğru gittiler. Az ötede sağa dönen derenin suyunun yarmasıyla oluşmuş iki metre yüksekliğinde top-

rak bir set ve üstündeki böğürtlen ve hayıt çalılarının suya eğilmesiyle oluşmuş gölgeliğin altında yalnız bir yeşil başlı ördek gördüler. Şaşkın şaşkın suda gölgelik içinde ses çıkarmadan yüzüyordu. O yıllarda zaten çok yükseklerden ters V şeklinde uçan kaz, ördek sürülerini de görürlerdi göç eden. Bu ördeğin de onlardan bir tanesi olduğunu ve bir şekilde sürüsünü kaybettiğini düşündüler. Çoklukları nedeniyle göğü karartan, elektrik tellerine tel görünmeyecek şekilde bitişik nizam konan kırlangıç; zeytin ve dut ağaçlarının üzerine yığılan sığırcık sürülerini de her sene görmüşlükleri vardı.

Bizimki yakınındaki suya taş atarak ördeği oradan çıkardı ve tam uçup kaçacakken yakınından geçen ördeği havaya zıplayıp yakaladı ama tabii suyun içine de düştü. “Akşama yine fırça var.” diye düşündü ama üstünde yaz günü bir şort bir tişört olduğu için “Kurur nasılsa!” dedi ve takılmadı o düşünceye. Ördeği akşama kesip yemeyi planladılar ve ayaklarını bağlayıp yanlarına aldılar.

Kızılçullu Kemerlerine vardıklarında bazı büyüklerin kemerlerin ilk düzlüğünden suya balıklama daldıklarını gördüler. Derindi oralar biraz. Bizimki bir kertenkele gibi ilk düzlüğe tırmanıp çıktı. “Ben de atlayacağım.” dedi. Tabii çivileme. Tişörtünü çıkardı. Büyüklerden biri, “Sen! Buradan atlayıp da kafasını, boynunu, bacağına kıran kaç çocuk var biliyor musun?” deyince vazgeçti. Tişörtünü giydi ve geldiği yerden indi. Korkmuştu. İnsanların oradaki

suda yüzdüğü söylendiğinde kimse inanmazdı. Şimdi suyun temizliği başka türlü anlatılsa inanılması epey zordur.

Dereden yukarı çıkıp ilk kemerden karşıya, Şirinyer tarafına geçmeyi planladılar. Bizimki yine hemen ilk ben geçeceğim deyip atladı. Birinci engeli geçti. Kemerin ortasına doğru geldiğinde kemerin sallandığını sandı ya da kemer gerçekten sallandı. Geri kaçışını görmeliydiniz. Abileri gülererek karşıladı onu. “N’oldu, niye döndün?” diye sordular. “Sallandı!” diyebildi korkuyla. Epeyce yüksekti ve başı dönmüş olabilirdi.

Hasan Hüseyinler mahallesinin Yağhaneler tarafına Buca kavşağı yeni yapılmıştı. Oraya hâkim kayalıklara oturdular. Gelen geçen arabalara baktılar. Geçen arabaların çoğu Amerikan arabasıydı. Araba seçmece yaptılar. Trafik o kadar seyrek ki radyoda “sonraki şarkı benim” der gibi “sonraki araba benim” oyunu oynadılar. Kuyruklu Belairler, Chevroletler, Buickler, İmpala ve Novalar en havalıydı. Onlardan birini denk getiren seviniyordu. Zaten çok az yerli araba vardı o yıllarda ve yol tenhaydı. Az ötede İzmir’deki NATO üssünün bir bölümü vardı. Montrö meydanında da PX mağazası. Burası Amerikan asker ve aileleri için süpermarketti. Bir gün fuara giderken -fuara gidiş yolu önünden geçiyordu- “Ya abi...” demişti. “Şu küçücük kara çocuklar ne güzel İngilizce konuşuyorlar demi?”

“Eh çocuk...” dedi abisi gülererek. “Amerikalılar zaten İngilizce konuşur.” Şaşırdı tabii, “Niye Amerikanca konuşmuyorlar ki?”

Neyse biz konumuza geri dönelim. O gün akşama doğru eve yanlarında yeşil başlı bir ördekle döndüler. Ördeğin kesilmesi, temizlenmesi gerekiyordu. Kimse kıyamadı kesmeye. “Bana bıçak verin, ben keserim!” diye atladı yine bizimki. Daha önce babasını tavuk kesip temizlerken izlemişti, ona güveniyordu. Polis amcanın eşi tombul Ziyeti teyze, “Oğlan sen daha sünnet bile olmadın kesemezsin!” dedi. Sinir olurdu oğlan demesine. “Ne alakası var, bıçakla keseceğim ki!” dedi. O sırada polis amca geldi, ördeği alıp gitti...

Ta evlerinin oradan sesi duyulurdu. Duyulur duyulmaz da oraya, ıslahevinin yanından yokuşu çıkıp Şirinyer’e giderdi. İslahevi de ona korku veren bir yerdi. Çocuk cezaevi olduğunu biliyordu oranın. Yaramaz bir çocuk olduğunu da biliyordu. Öyle çok şikâyetçi olunmuştu ki yaramazlıkları yüzünden bir gün ıslah edilmek üzere... Şirinyer’de bir adamın elinde, ucunda küçük maket bir benzin motorlu uçak bulunan bir kablo olurdu. Küçükçük uçak öyle çok ses çıkarırdı ki uçarken, döndükçe adamın da yüzü uçağı takip edecek şekilde dönerdi. Uçak yükselir alçalır, yavaşlar, hızlanırdı... VIZ VIZ VIZ... Bu biteviyeliği izlemekten sıkılıp döndüğü de olmuştur.

Yine boş bir gün, birkaç arkadaşıyla kaçak binmek için Şirinyer tren istasyonuna gittiler. Kara trenin lokomotifi istasyonda tepesinden kapkara bir duman ve her yerinde o siyahlığa zıt bir şekilde bembeyaz buharlar fışkırtarak oflaya pufloya bağıra çağıra durdu. Trene atladılar. Kondüktö-

re yakalanmamaları gerektiğini biliyorlardı. Tren Basmane istasyonu yönüne gitmek için kalktı. Kısa bir süre sonra kondüktör görüldü. Ötekiler ne yaptı bilmiyordu ama o bir teyzenin yanına oturdu. Zaten kimsenin yanından kovmayacağı küçücük akça pakça bir çocuktü. Kadınla sohbet ederlerken kondüktör onu pas geçti. Dönüşte de aynı trene binip kondüktör yaklaştıkça arka vagonlara gittiler. Şirinyer istasyonuna varmışlardı bile.

En nefret ettiğı ders vardı ertesı gün: Güzel yazı. Sakarlığı yüzünden, ne kadar dikkat etse de mürekkep şişesini hep devirirdi. Zaten ömrü boyunca da yazısı güzel olmadı. Mavi mürekkep, mürekkep hokkası, divit ve divit ucu götürmesi gerekiyordu okula. Divit ucu ve hokkası yoktu. Tel dolabın üstündeki naylonun altındaki paraların bir kısmı ile en yakını Şirinyer'de olan bir kırtasiyeden yenilerini alması gerekiyordu.

Evden çıktı. Öğretmen Ali amcaların evinin orada dededen karşıya geçilebilecek taşlar vardı. Taşlardan atlayıp geçti. İslahevinin yanından geçen toprak yoldan yukarı çıktı. Sağa dönüp kocaman boş arsayı çaprazlama geçti. İstasyona doğru yürüdü. Az sonra kırtasiyeyi buldu ve alacaklarını aldı. Geri dönüş yolunda elinde önemli bir paket, büyük arsadan geçerken sağa sola bakıyordu. Birden bir havlama sesi duydu. Arkasına baktı. Kocaman bir köpek havlayarak ona doğru koşuyordu. O da korkudan kaçmaya başladı. Koşarken elindekini düşürdü. O anda paketin kendinden önemli olduğunu fark edip durdu ve yerden paketi almak

için eğildi. Tam bu sırada köpek çocuğun yerden taş aldığı-
nı zannedip aksi yöne doğru kaçmaya başladı. Hayatında en
korku duyduğu anlardan birinin sonunu yine gülererek getir-
mişti. Şeytan tüyü vardı bu çocukta.

Ertesi gün mürekkep falan dökülmedi ama yazısı hâlâ
kötüydü. Ne gerek vardı sanki bu derse, yazdığını biraz zor
da olsa okuyordu işte, daha ne!

Merak ediyor insan, acaba Homeros da bu yaşta bu ka-
dar geziyor muydu İzmir'in boş arazilerinde?

CİBİNLİK

Bütün aile gezmeye gidecekti bu hafta sonu. Bir kuzen doğmuştu. Yine Şirinyer tarafına gidilecekti. İlk güzellik bizimki için, dereden geçecek olması. “Keşke bu kez düşmesem suya.” diye düşünüyordu. Çok uslu olacaktı bu gezmede. Bir sürü tembihle; önünden ye, bacaklarını açarak oturma, kurcalama etrafi, gezinip durma öğütleriyle şişmanlamıştı önceden. Daha eve gidinceye kadar o an hatırlamadığı, sırada bekleyen tembihleri de rezervde tutuyordu annesi. Zaten yanlış bir şey yapıyorsa masmavi gözleri şimşek çakar vaziyette ona bakıyor olurdu. İki otobüsle gidilebilen ters bir yöndeydi gidilecek yer. Bilet parası da cabası.

Aklanıldı, paklanıldı, tertemiz giyinildi. Ufaklık babanın kucağında, baba da dünden tembihliydi, “İçmeden gel eve!” diye. İçmemişti. Evden çıktılar. Baba, evin kapı kanatlarının uçlarına takılı iki halkayı iple birbirine bağladı. Kilit mi, o ne? Daha icat edilmemişti ki o mahallede. Dereye doğru tozlu patikadan yürüdüler. Polis amca seslendi: “Ooo bu ne şıklık, güzellik maşallah!” dedi. Baba selamını aldı, yürüdüler. Öğretmen amcalarının evinin önünde kızları

oynuyordu. Yaşlı, hiç konuştuğunu duymadığı babaannele-
ri torunlarını gözlüyordu bahçe içinden. Selamlaşıp dereye
vardılar. Dereye dizili taşlara dikkatlice basa basa abisinin
de tutmasıyla bizimki kazasız bir şekilde karşıya geçti ama
suyu görünce içi de gitmedi değil. Yol bile sayılmayacak iki
tarafi yüksek, ortası su oyuğu bir patikanın içinden yukarı
çıktılar. Sol taraftaki ıslahevinin duvarına, sonra da asfalt
yola vardılar. Biraz yürüdükten sonra gidecekleri eve var-
dılar. Gittikleri yer akrabalarıydı. Kim kimdir kimin nesi-
dir bilmiyordu ama onları tanıyordu. Girdiler selamlaştılar,
öpüştüler, oturdular... İlk bebekleri olmuştu. Kutlamalar,
sevinçler, gülüşler, çaylar derken mangal lafi edildi. “Şimdi
yine içecekler, babam sarhoş olacak.” dedi. Hâlbuki enişte-
si ne kadar içerse içsin sarhoş olmuyordu. Şimdi o saçma ve
anlamadığı sohbeti dinlemek istemediğinden biraz da vakit
geçince annesi her öğlen uykuya yatırdığından zaten bizim-
kinin uykusu geldi.

Hem ses duymasın hem de rahat uyusun diye, yatak
odasındaki büyük yatağa yatırdılar.

Herkes gittikten biraz sonra derin uykusu açılmış ola-
cak ki uyandı, etrafına bakıp incelemeye başladı. Bir çadır-
rın içindeydi. Çadırın dışı görünüyordu. Tülden olduğunu
ve adının cibinlik olduğunu büyüyünce keşfettiği bir çadır
içindeydi. Sanırım sivrisinekle uğraşmamanın pratik ve es-
tetik bir çözümüydü. En büyük amcasının büyük kızı zaten
terziydi. Muhtemelen o cibinliği de kendisi dikmişti. Uy-
kusuna doyduğu için sağına soluna döndü, elini yorganın

üstüne attı, içine koydu. Yüzüstü yattı ve ellerini yastığın altına soktu. Eli sert bir şeye çarpıncaya kadar yatak ile yastık arasındaki serinlikle oynadı. Sert cismi tutup yastığın altından çıkardı. Gözleri faltaşı gibi olmuştu. Heyecandan yüreği ağzından çıkacaktı. Bu gerçek bir tabancaydı ve ev sahibi olan eniştesi de zaten polisti. Bunu düşününce korktu ve aldığı yere koydu onu. Bir daha da o tarafa gitmedi.

Yatak, tıpkı anne babasının yatağı gibi başucu ve ayakucu köşeleri demirli, dört köşesi yukarı doğru uzanan boru profiller olan o yılların somyalarındandı. Ya tamamı yaydan oluşan ya da uçları yaylarla demir çerçeveye bağlanmış, karşılıklı kenarlar arasına çekilmiş metal şeritli olanlardandı. Altıları hep boş olurdu. Oralara da çamaşır sepeti ve gurbetçi oldukları için bolca bulunan boş valizler konurdu. Bunları düşünürken başının solundaki dikmenin kenarından bir şeyin sarktığını gördü. Ucunda şırınga gibi -okulda aşçı oldukları için biliyordu- bir düğme vardı diğer ucundan da kablo yukarı çıkıyordu. Nereye kadar gittiğini takip etti ama bulamadı. Kurcalarken düğmeyi içine doğru itti. Çıt sesi geldi ve odadaki lamba yandı. Ucu bırakınca geri geldi. Yine bastı düğmeye bu kez lamba söndü. Birkaç kez tekrar etti.

Nasıl oluyordu da bununla tepedeki lamba yakılıp söndürülebiliyordu. Bu iş duvardaki anahtarla yapılırdı oysa. Kurcalamaya devam etti ve biraz dikkatli bakınca iki parçalı olduğunu anladı. Çekti, asıldı çevirdi. Üst tarafın vidalı bir şekilde alt taraftan ayrıldığını gördü. Çevirip söktü ve

sistemin içini açtı. Heyecanı arttı. “Aferin bana.” dedi kendi kendine. İçindeki metallere ve başka parçalardan oluşan bir yapı elindeydi. Şırınga gibi tuttu ve düğmeyi itti. Birden şiddetli bir şok yaşadı, elindeki düğme fırladı gitti, kendisi de yatağa sırt üstü yapıştı. Sağ elini ve sağ kolunu hissetmiyordu. Baktı. İkisi de yerinde duruyordu. Bir süre sonra ilk şok geçince uyuşmayı hissetti. Sağ eli ve sağ kolu uyuşukluk ve acıdan başka bir şey hissetmiyordu. Yine uzandı. Beklemeye başladı. “İt!” dedi kendi kendine. “Kim bilir ne belaya buluştun yine!” Bir süre sonra uyuşukluk azaldı ama geçmedi.

Etrafına bakındı, bir sorun görünmüyordu. Düğmeyi söktüğünün tam tersi bir şekilde dikkatlice yerlerine yerleştirip düzeltti ve yerine astı. Eline baktı, sağ elinin işaret parmağı ile orta parmağı arası yani tam kalemin yerleştiği yer yanmıştı. Erimiş naylon yanığına benziyordu. Bunu, bir minik kertenkele türü olan süleymancıkların üzerlerine eriyen naylonu damlatarak yaptığı için zaten biliyordu. (Süleymancıkların şekli ve rengi değişmiyordu ama ölüyorlardı.) Yanmış da yanmış gibi kavrulup sararmıştı. Elektrige çarpılmıştı. Elini sürtünce ufalandı dış derisi. “Bir daha süleymancıkları yakmayacağım.” dedi. Az sonra onca yaşadığı heyecan, acı ve korkudan yorgun düştü ve derin bir uykuya daldı.

Elektrikle ilgili bağı, o gün başlamıştı. Gerçi çok daha küçükken şişi prize sokmuştu ama hem bunu divanın üstünde yaptığından hem de duvarla kendisi arasındaki hasır